

2018-12-05

YTTRANDE
B 2017-001691Bygglövenheten
Nacka kommun**Yttrande angående bygglovsansökan gällande fastigheten
Sicklaön 38:15, Havrekvarnen****Bakgrund**

Bygglövenheten har begärt kommunantikvariens synpunkter angående en bygglovsansökan gällande fastigheten Sicklaön 38:15, Havrekvarnen.

Fastigheten ligger inom riksintresset för kulturmiljövården, Stockholms inlopp. Kvarnholmen är av lokalt intresse för kulturmiljövården enligt Nacka kommuns Kulturmiljöprogram. Byggnaden är förklarad som byggnadsminne enligt Länsstyrelsens beslut med beteckning 432-29729-2012. I beslutet framgår bl a att byggnaden inte får rivas. Då byggnaden är byggnadsminne krävs tillstånd från länsstyrelsen för att genomföra lovgivna åtgärder.

Fastigheten Sicklaön 38:15, Havrekvarnen, omfattas av DP 492 samt ändring genom tillägg DP 586. I detaljplanerna berörs fastigheten av flera skydds- och varsamhetsbestämmelser. I samband med rivningslov och det nu aktuella bygglovet aktualiseras följande bestämmelser:

f5 Ny byggnad skall placeras och utföras som en rekonstruktion av Havrekvarnen enligt planbeskrivningens rambeskrivning ”Antikvariska krav vid rekonstruktion av Havrekvarnen(...)”

f6 Interiör avseende sammanhängande, öppna rumsvolymer samt synlig konstruktion skall eftersträvas.

f7 Bevarad produktionsutrustning, i de delar som anges i planbeskrivningen se sid 5, ska återmonteras på sina ursprungliga platser. Om detta pga. särskilda skäl inte är möjligt, ska lämplig plats utses så nära ursprunglig plats som görligt.

Kulturhistoriskt värde

Som en av få bevarade anläggningar berättar miljön på Kvarnholmen om livsmedelsindustrins historiska betydelse i Stockholm med omnejd. Bebyggelsen på Kvarnholmen utgör en välbevarad funktionell helhet som ur flera perspektiv har ett mycket högt kulturhistoriskt värde. Kvarnholmen har idag en central roll i den svenska arkitekturhistorien och har ur nationellt perspektiv ett synnerligen stort kulturhistoriskt värde. Havrekvarnen är en av de enskilda byggnadsverk som har ett högt kulturhistoriskt värde. Havrekvarnen från 1928 är en av landets första funktionalistiska byggnader och är som sådan en märkesbyggnad i svensk arkitekturhistoria.

Synpunkter på förslaget

Kommunantikvarien skrev ett yttrande den 17 september 2018. Flera av de punkter som togs upp i det tidigare yttrandet har klargjorts och förtydligats. En antikvarisk konsekvensanalys har begärts in och har granskats. De avsteg som behöver göras från den ursprungliga byggnaden bedöms som rimliga.

En sakfråga kvarstår som skall beaktas och utredas under processen liksom under det tekniska samrådet är föreslagna räcken:

-Inlämnad bygglovsansökan föreslår ett antal räcken. Ett nytt räcke föreslås på byggnadens tak. Räcket placeras indraget från fasadlivet vilket är positivt. Ett räcke avses att återmonteras ut med norra fasader. För att förhindra fall föreslås enligt handlingar, ett glasträcke/front monteras på insidan. Glasræket/fronten kommer enligt förslaget få en högre höjd än det befintliga stålræket för att på så sätt komma upp i dagens standardmått. Utifrån en preliminär bedömning av bygglovsenheten kommer bestämmelser enligt BBR 8:2321, som reglerar utformning av bland annat balkongräcken att aktualiseras. Detta innebär att kontrastmarkeringar samt eventuellt en överliggare kommer att krävas på glasfront som är högre än ræket. Utifrån de konsekvenserna bedöms inte förslaget vara lämpligt. Alternativet att höja originalræket bedöms möjligen kunna tillskapa en mer smäcker lösning. De två alternativen bör utredas av antikvarie och tas upp som kontrollpunkt i det fortsatta arbetet.

Inlämnad bygglovsansökan bedöms sammantaget ta hänsyn till detaljplanens krav på rekonstruktion, förvanskningförbud och varsamhetskrav. För att säkra att detaljplanens intentioner efterlevs skall en antikvarisk sakkunnig medverka under hela processen. Den antikvarisk sakkunnige skall i samband med tekniskt samråd lämna en uppdaterad kontrollplan för den antikvariska egenkontrollen. Den antikvarisk sakkunnige skall beredas möjlighet att delta i de byggmöten där denne bedömer att medverkan krävs för att kontrollera antikvarisk viktiga frågor.

I tjänsten

Niss Maria Legars
Kommunantikvarie